



Jelling Vandværk

Teknisk Årsrapport 2025





Introduktion

Hos Jelling Vandværk er vi stolte af at levere rent og velsmagende drikkevand til vores lokale fællesskab. Denne tekniske årsrapport giver et overblik over vandværkets aktiviteter, nøgletal og tekniske forhold i 2025. Fokus er på drift, forsyningsikkerhed, vandkvalitet og energiforbrug.

Vi har i 2025 fortsat arbejdet målrettet med at optimere driften, reducere miljøbelastningen og sikre en stabil og fremtidssikret vandforsyning for vores forbrugere.

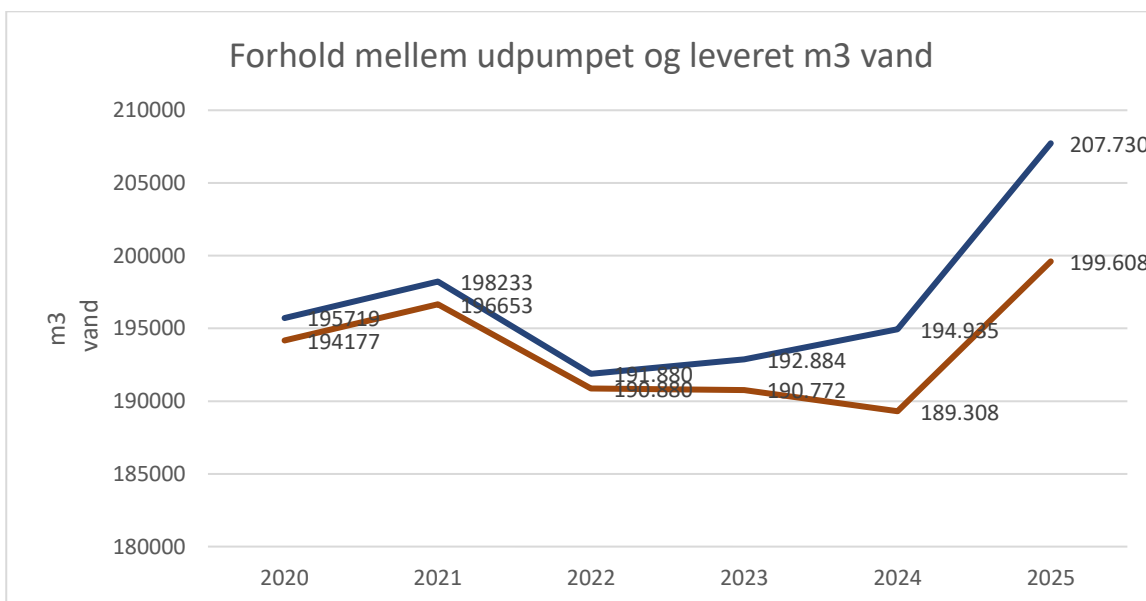
Vandmængder og ledningstab

I 2025 blev der indvundet, udpumpet og solgt en betydelig mængde vand. Vandværket arbejder løbende på at minimere ledningstabet for at sikre en bæredygtig og effektiv vandforsyning.

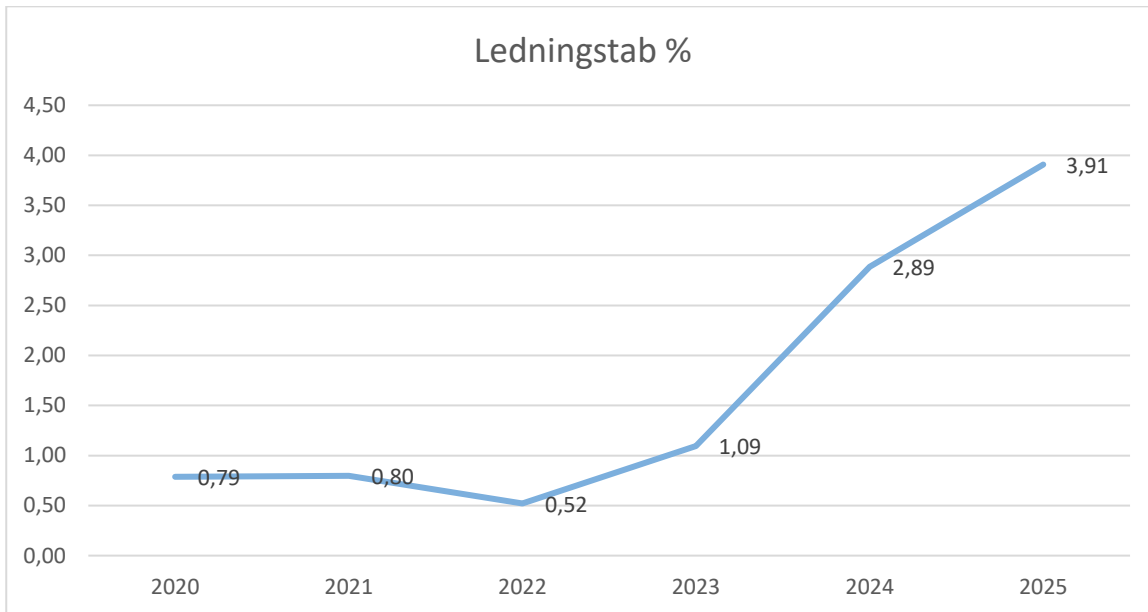
Figur 1 viser forholdet mellem udpumpet og leveret vand. Forskellen skyldes primært ledningsbrud.

Figur 2 viser udviklingen i ledningstab over de seneste år.

Vores målsætning er at holde ledningstabet under 1 %. Det er vandværkets vurdering, at det relativt høje tab i 2025 hovedsageligt stammer fra en uopdaget lækage på hovedledningen på Fårupvej. Denne lækage blev lokaliseret og udbedret i begyndelsen af januar 2026.



Figur 1 viser forholdet mellem udpumpet og leveret vand. Forskellen skyldes ledningsbrud.

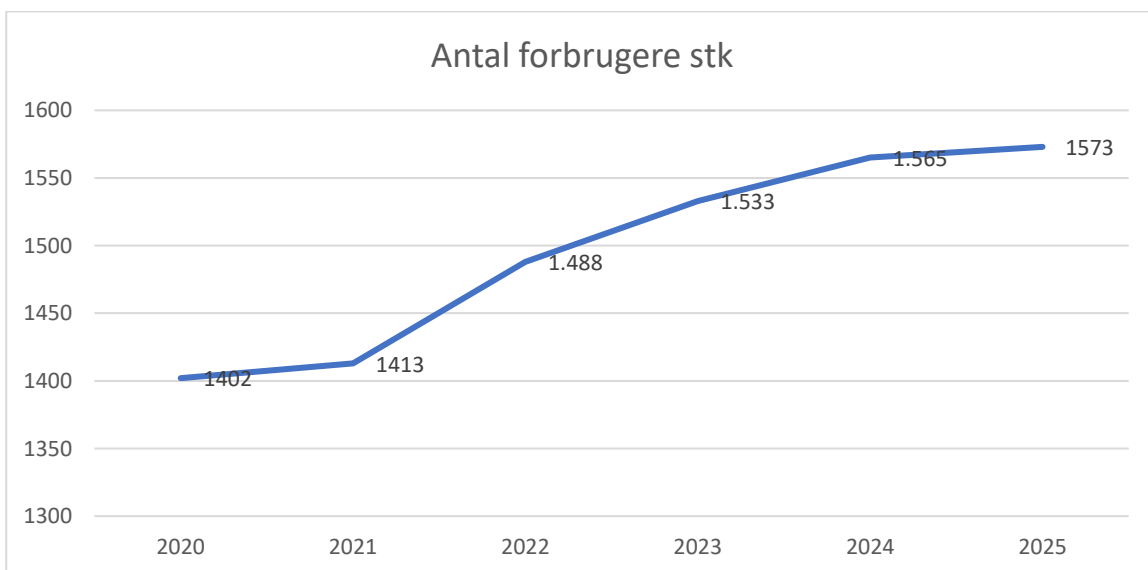


Figur 2 viser udviklingen i ledningstab.

Udvikling i antal forbrugere

Jelling er en by i fortsat udvikling, hvilket også afspejles i vandværkets forbrugere. I 2025 er der tilkommet 8 nye forbrugere, hvilket er det laveste niveau siden 2021. Det samlede antal forbrugere udgør nu 1.573.

Med de igangværende og planlagte udstykninger forventes antallet af forbrugere i 2026 at nærme sig 1.600.



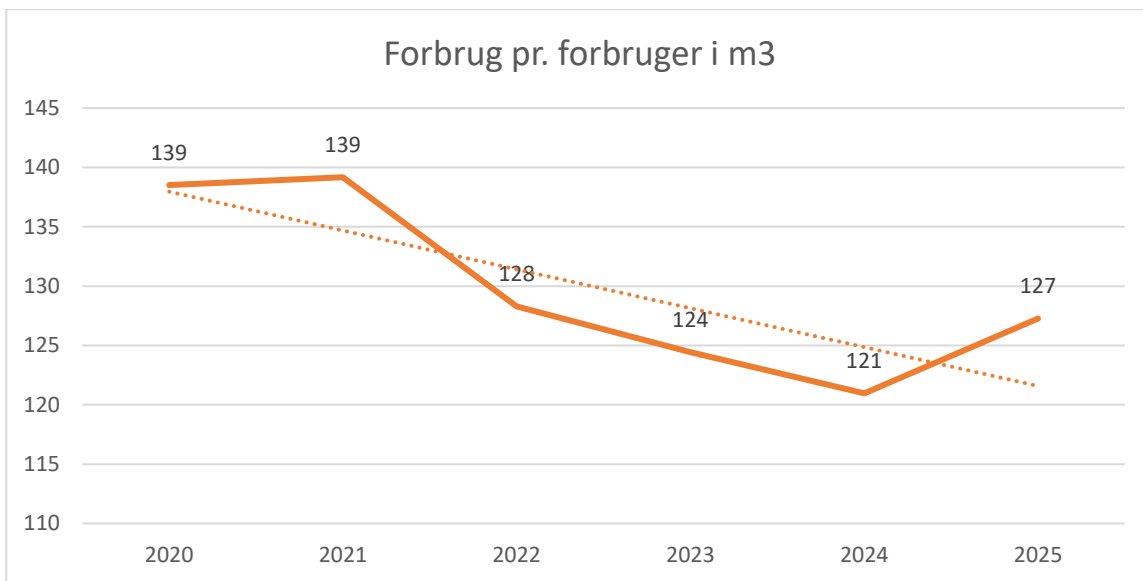
Figur 3. viser udviklingen i antal forbrugere



Vandforbrug pr. forbruger

En længere årrække med faldende vandforbrug pr. forbruger blev i 2025 afløst af en stigning. Det vurderes, at dette blandt andet kan hænge sammen med det varme og tørre sommervejr, hvor der formodentlig er anvendt mere vand til havevanding og opfyldning af havebassinger.

Figur 4 viser det gennemsnitlige vandforbrug pr. forbruger.



Figur 4 viser det gennemsnitlige forbrug hos forbrugerne

Vandkvalitet

Jelling Vandværk overholder alle gældende krav til drikkevandets kvalitet. Der gennemføres løbende kontrol og analyse af både råvand og drikkevand for at sikre, at vandet er fri for pesticider og andre uønskede stoffer.

Råvandet analyseres systematisk for potentielle problemparametre, og der arbejdes målrettet med at opretholde en høj vandkvalitet gennem hele vandforsyningsprocessen.

I løbet af 2025 er der opnået god kontrol med indholdet af aggressiv kulsyre. Dette er sket ved øget tilsætning af filtermateriale, som neutraliserer den aggressive kulsyre.



Energiforbrug og bæredygtighed

Som forventet steg energiforbruget pr. leveret m³ vand i 2025. Stigningen skyldes, at to nye borer er placeret længere fra vandværket og derfor kræver et højere energiforbrug til transport af vandet.

I 2025 har vi dog været i stand til at fastholde energiforbruget på samme niveau som i 2024. Dette skyldes, at ca. 33 % af vandværkets samlede elforbrug nu dækkes af solcelleanlægget. Det forventes, at op mod 45 % af elforbruget fremover kan dækkes af solceller.

Bæredygtige initiativer

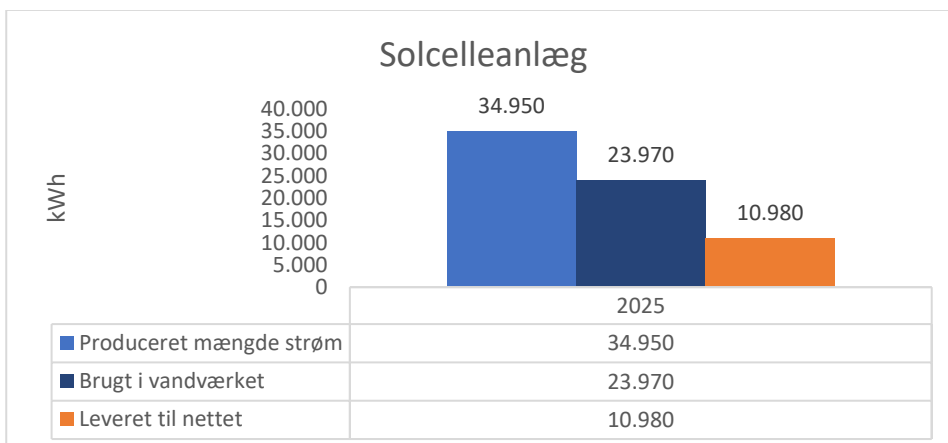
Solcelleanlægget blev taget i drift i marts 2025 og producerede i løbet af året 34.950 kWh, hvilket ligger meget tæt på anlæggets maksimale ydelse. Af den producerede energi blev 69 % anvendt direkte i vandværkets drift.

I løbet af 2026 installeres et nyt styringssystem, som gør det muligt i dagtimerne primært at anvende vand fra borerne ved vandværket. Vand fra de nye borer, som ligger længere væk og er tilsluttet en anden elforsyning, vil dermed i højere grad blive anvendt uden for solcellernes produktionstid.

Der planlægges i 2026 udskiftning til nye og mere energieffektive pumper i de to borer ved vandværket, hvilket forventes at reducere energiforbruget.

Det er vandværkets vurdering, at investeringen i solcelleanlægget vil være tilbagebetalt inden for ca. 7 år, hvilket anses for en tilfredsstillende forrentning.

Figur 5 viser produktionsdata fra solcelleanlægget.



Figur 5 viser data fra solcelleanlægget.



Ledningsnet og vedligeholdelse

I 2025 er hovedledningen i Nyvej omlagt i forbindelse med, at FVV omlagde deres hovedledning i samme vej. I løbet af året har der kun været ét registreret ledningsbrud på vandværkets samlede ledningsnet på 60 km.

Den nye udstykning ved Frihedslunden er etableret med målerbrønd, således at stikledningen ind til området, ejes af byherre.

	2024	2025
Samlet ledningsnet	60 km	60 km
Heraf hovedledninger	50 km	50 km
Heraf stikledninger	10 km	10 km
Meter ny ledningsnet		4
Meter udskiftet gammelt ledningsnet.	30	0
Antal graveskader	0	0
Antal udskiftede ventiler og haner	3	0
Antal nye haner og ventiler	32	0
% renoveret		
Antal ledningsbrud	4	1

Tabel 1 viser en oversigt over ledningsnet og vedligeholdelse.

I begyndelsen af 2025 blev det konstateret, at hovedledningen fra vandværket og ned til jernbanen er af en type, der kræver udskiftning. Ved hjælp af vandværkets computermodel er der udarbejdet en fremtidssikret løsning med etablering af to ledninger Ø-225 mm. Den ene ledning skal forsyne Nord, mens den anden skal forsyne Øst. Det tredje afgangsrør fra vandværket vil herefter forsyne Syd og Vest.



Fremtidige planer

Planlagte arbejder i 2026	
Målere	
Ledningsnet	Udskiftning af hovedledning i Fårupvej. I forbindelse hermed opdeles forsyningen i områderne Nord, Øst og Vest/Syd. Planlægning og eventuel fremføring af ledning til ny festivalplads. Fremføring af forsyning til ny udstykning ved Skinbjerg (ca. 30 boliger).
Bygninger / Arealer	Problemet med vand i mur er fortsat ikke løst. 5-års gennemgang forventes gennemført. Adgangssikringen skal forbedres, herunder udskiftning af nøglesystem. De to borerer ved vandværket skal have nye pumper og flowmålere.
Inventar / Installationer	Styretavlen opgraderes, så den lever op til NIS2-kravene. Opgraderingen vil samtidig forbedre mulighederne for driftsoptimering og reduktion af energiforbruget.
Solceller	I 2025 blev 68 % af den producerede solenergi anvendt direkte. Målsætningen er at øge egen udnyttelsen til mindst 90 %
Optimering af måleraflæsning	50 målere mangler at blive omstillet før vi får alle aflæsninger ind automatisk
Beskyttelse af BNBO	En 25 meters beskyttelseszone vil blive tinglyst. Vandværket afventer den endelige beregning, som forventes at foreligge i 2027, før yderligere tiltag kan gennemføres.

Perspektivering

Jelling Vandværk følger løbende kommunens planer for byudvikling i Jelling, da disse har betydning for vandværkets fremtidige forsyning. Det forventes blandt andet, at festivalpladsen flyttes, hvilket vil få konsekvenser for vandforsyningen i området.

Kontakt os

Vi sætter pris på din interesse og opbakning til Jelling Vandværks arbejde.

Jelling Vandværk - Rent vand, bæredygtigt og lokalt.